

Paragraaf Financiering

Inleiding

In deze paragraaf worden de onderwerpen behandeld die behoren tot de financieringsfunctie van de gemeente. Daarbij gaat het om het op een transparante wijze besturen en beheersen van vermogenswaarden, geldstromen, de financiële posities en de risico's die hieraan verbonden zijn.

De gemeentelijke regelgeving met betrekking tot de financieringsfunctie is gebonden aan algemeen geldende wettelijke kaders, waaronder de Gemeentewet en de Wet financiering decentrale overheden (Wet Fido). Artikel 212 van de Gemeentewet vormt de basis van het Treasurystatuut en de financiële verordening van de gemeente Capelle aan den IJssel, Verordening Borgstellingen gemeente Capelle aan den IJssel en de Verordening Leningverstrekking gemeente Capelle aan den IJssel.

In deze paragraaf wordt ingegaan op:

- Het financieringsbeleid van de gemeente
- financieringsbehoefte en liquiditeitsplanning
- verwachte rente ontwikkeling
- lening portefeuille
- vaststelling omslagrente
- gewaarborgde geldleningen

Het financieringsbeleid van de gemeente

Het beleid van financieren is gericht op:

- Het voorzien in de financieringsbehoefte op korte en lange termijn.
- Het verstrekken van leningen of borgstellingen uit hoofde van de 'publieke taak' (Verordening Borgstellingen gemeente Capelle aan den IJssel 2020 en Verordening Leningverstrekkingen gemeente Capelle aan den IJssel 2020).
- Het uitvoeren van de treasury functie.

Rentevisie

Geldmarkt: de rente over kortlopende schulden wordt gebaseerd op Euribor (Euro Interbank Offered Rate). De Euribor is het tarief dat wordt bepaald aan de hand van de percentages waartegen de Europese primaire banken elkaar onderling leningen verstrekken. De verwachte rentevergoeding vanuit het Schatkistbankieren bedraagt over 2027 ca. 2,5% (2026: 2,2%; 2025: 2%).

Kapitaalmarkt: in juni 2026 heeft de Europese Centrale Bank (ECB) de rente verhoogt en is de herfinancieringsrente van de ECB op 2,25% vastgesteld. Door de inflatie ontwikkeling wordt er in 2027 een verhoging naar 2,65% verwacht.

Risicobeheer

De risico's die binnen de gemeentefinanciering van Capelle aan den IJssel kunnen worden onderscheiden zijn: renterisico, kredietrisico en liquiditeitsrisico. De gemeente maakt geen gebruik van beursgenoteerde, koersafhankelijke financieringsmiddelen of financieringsmiddelen in vreemde valuta en is dat de komende jaren ook niet van plan. Er zal dus geen sprake zijn van directe koers- of valutarisico's.

- *Renterisico*
De wet Fido stelt een maximum aan de renterisico's die een gemeente mag lopen, zowel de korte (kasgeldlimiet) als de lange (renterisiconorm) termijn. In Uitvoeringsregeling financiering decentrale overheden (Ufdo) is beschreven op welke manier dit moet worden vorm gegeven.
 - *Kasgeldlimiet*
Om het effect van renteschommelingen op korte termijn te beperken moet de gemeente zich houden aan de kasgeldlimiet. Deze limiet bepaalt wat het maximum totaal aan kortlopende schulden in de vorm van rekening courantkrediet en kasgeld mag zijn, en is gesteld op 8,5% van het begrotingstotaal. Over de voortgang wordt door middel van de paragraaf Financiering bij de begroting en de jaarrekening aan de Provincie gerapporteerd.

Kasgeldlimiet	2027
Toegestane limiet in %	8,50%
Begrotingstotaal (lasten primitieve begroting)	-316.037
Toegestane limiet	-26.863

- **Renterisiconorm**

Ter beperking van de renterisico's op de lange termijn geldt vanuit de wet Fido de renterisiconorm. Volgens deze norm mag het renterisico maximaal 20% van het begrotingstotaal bedragen. Deze norm moet voorkomen dat een gemeente te afhankelijk wordt van de korte rente met sterk fluctuerende rentelasten. Hiermee wordt het risico beperkt dat een gemeente ineens veel hogere rentelasten krijgt wanneer de korte termijn rente stijgt.

De aflossings- en herfinancieringstotalen afgezet tegen de begrotingstotalen voor de komende jaren levert het volgende beeld op van de renterisiconorm.

Berekening renterisiconorm	2027
Begrotingstotaal (lasten primitieve begroting)	-316.037
Percentage regeling (*)	20%
Renterisiconorm, in bedrag	-63.207
Berekening renterisico	
Renteherzieningen (**)	0
Aflossingen (***)	-5.592
Renterisico	-5.592
Toets aan renterisiconorm	
Renterisiconorm, in bedrag	-63.207
Renterisico	-5.592
Ruimte (+) / overschrijding (-)	57.615

* Percentage conform Uitvoeringsregeling financiering decentrale overheden (Ufdo)

** Alleen voor OG-leningen; slechts bij doorverstrekking te salderen met UG-leningen

*** Alleen m.b.t. OG-leningen

•

- **Kredietrisico**

Kredietrisico is het risico dat een tegenpartij haar financiële verplichtingen niet kan nakomen. In het geval van verstrekte geldleningen bestaat het risico dat de kredietwaardigheid van de tegenpartij daalt. De gemeente heeft behalve startersleningen geen andere rechtstreekse geldleningen verstrekt.

- **Liquiditeitsrisico**

Het liquiditeitsrisico is het risico dat we op korte termijn niet kunnen voldoen aan de betalingsverplichtingen omdat er niet voldoende direct beschikbare financiële middelen zijn. Beheersing van dit risico vindt plaats door liquiditeitsprognoses en treasurybeleid. In het treasury-statuuut zijn de financiële planning en kaders benoemd.

Schatkistbankieren

Schatkistbankieren is een dienst bedoeld voor instellingen, die een wettelijke of publieke taak uitvoeren en hiervoor geld (publieke middelen) van het Rijk ontvangen. Op grond van de wet Fido is de gemeente verplicht om overtollige middelen op een rekening bij de Nederlandse Staat (RC) te storten. Hierdoor hoeft de Staat minder te lenen. Schatkistbankieren kent een limiet van 2% van het begrotingstotaal dat niet in de schatkist aangehouden hoeft te worden.

Garantstellingen

De gemeente loopt risico op geldleningen waarover een garantstelling is verstrekt. Voor een overzicht van de garantstellingen wordt verwezen naar de staat van de gewaarborgde geldleningen. De jaarrekeningen van de stichtingen/instellingen worden beoordeeld door het Treasury Comité.

Financieringsbehoefte en liquiditeitsplanning

De financieringsbehoefte wordt bepaald door:

- lening portefeuille
- reserves en voorzieningen
- afschrijvingen
- investeringen en kredieten
- grondexploitaties

Op basis van de huidige informatie verwacht de gemeente gedurende de hele meerjarenbegroting een liquiditeitstekort.

Gedurende het jaar wordt de werkelijke financieringsbehoefte beoordeeld en wordt er zo nodig externe financiering aangetrokken.

De liquiditeitsbehoefte wordt mede beïnvloed door investeringen (zie de toelichting bij de verschillende programma's), grondexploitaties en subsidiegelden. Als er een liquiditeitsbehoefte ontstaat dan wordt in de markt gezocht naar de voordeligste partij. De BNG Bank biedt vaak concurrerende rente tarieven aan bij kleinere kortdurende leningen. De rentevergoeding van het rekening courant krediet BNG Bank is op moment van opstellen 1,25%.

De globale liquiditeitsplanning ziet er als volgt uit:

Financieringsbehoefte per 1 januari	2027	2028	2029	2030
Resultaat	6.174	-2.663	-3.465	-11.046
Afschrijvingen	13.611	15.239	17.286	20.483
Mutatie voorraden en overlopende passiva	-10.253	-2.455	-1.500	0
Mutaties reserves	-1.209	-1.709	-1.978	-1.209
Mutaties voorzieningen	-3.368	1.385	-1.539	-395
Netto investeringen materiële vaste activa	-86.272	-81.555	-63.176	-57.512
Financieringsbehoefte/liquiditeitstekort	-81.318	-71.759	-54.372	-49.679
Aflossing verstrekte leningen	0	8	8	8
Aflossing opgenomen leningen	-5.592	-5.592	-5.592	-5.592
Toename opgenomen leningen	70.427	77.343	59.956	55.263
Mutatie uitzettingen in 's Rijks schatkist	14.085	0	0	0
Mutatie liquide middelen	2.397	0	0	0
Totaal	0	0	0	0

Treasury

De Treasury functie bestaat uit het sturen, beheersen van, het verantwoorden over en het toezicht houden op de financiële geldstromen en de hieraan verbonden risico's. Treasury taken en bevoegdheden zijn vastgelegd in Financieringsstatuut 2020 en de Financiële Verordening 2025. De wettelijke kaders vormen de wet Fido en Uitvoeringsregeling financiering decentrale overheden (Ufdo).

Liquiditeitsprognose

De liquiditeitsprognose bepaalt in belangrijke mate de financieringsbehoefte. We actualiseren de liquiditeitsprognose twee keer per jaar voor het lopende jaar. Na afloop van het jaar vindt een analyse plaats. Gebaseerd op gegevens uit het verleden blijkt dat grote uitgaven voornamelijk te verklaren zijn door investeringen. Bij een kleinere financieringsbehoefte dan begroot is het uitblijven van investeringen zorgen voor een kleinere financieringsbehoefte.

Strategie

Op basis van de geldende rentepercentages en begrote rente worden gelden(leningen) aangetrokken. De gemeente financiert in eerste instantie met korte-termijn leningen, waarbij de kasgeldlimiet geeft aan tot welk bedrag we kortgeldleningen kunnen aantrekken. Het uitgangspunt voor langgeldleningen is financiering voor 25 jaar lineair waarbij afstemming plaats vindt met het Treasury Comité .

Informatieverstrekking

Periodiek wordt informatie verstrekt aan het Treasury Comité over (markt-) ontwikkelingen die van invloed kunnen zijn op de financieringsbehoefte zoals o.a. kasstromen, saldi op banken en rentepercentages.

Verwachte renteontwikkeling in het jaar 2026 en 2027

In juni 2026 is de rente door de ECB voor het eerst sinds juni 2024 verhoogd met een kwart procent naar het huidige percentage van 2,25%. Het is de verwachting dat in oktober 2026 de ECB de rente met een kwart procent zal verhogen. Bij een hoge inflatie en voldoende groei van de economie, kan de ECB de rente verhogen om de inflatie af te remmen naar het gewenste 2% niveau (EU-norm).

De rente voor lineaire leningen van 25 jaar lag de afgelopen periode gemiddeld rond de 3,8% (bron BNG). Op dit moment zien we dat de rente op kortlopende geldleningen (<1 jaar) rond de 2% ligt. We werken met een rente van 4% voor toekomstige leningen omdat rente verwachtingen speculatief zijn.

Leningen o/g en u/g

Leningen O/G (Opgenomen geldleningen)

De huidige gemeentelijke leningenportefeuille (stand augustus 2026) bestaat uit 11 leningen met een totaalbedrag van 75.136. Op basis van de begroting is de verwachting dat er in het resterende deel van 2026 geen geldleningen aangetrokken hoeven te worden.

Leningen U/G (Uitgezette geldleningen)

Leningen aan niet-toegestane instellingen

Op de leningen verstrekt aan niet toegestane instellingen loopt de gemeente enig risico. Daarom is er voor dit soort leningen een apart raadsbesluit nodig. Het risico op deze leningen is moeilijk te kwantificeren. In 2026 zijn geen aanvragen gedaan en/of leningen verstrekt.

Vaststelling omslagrente

Het BBV heeft vastgesteld hoe het rentepercentage aan taakvelden toe te rekenen rente dient te worden. De totaal geschatte aan taakvelden toe te rekenen rente wordt afgezet tegen de begrote boekwaarde van de activa die integraal gefinancierd worden.

Schema rentetoerekening	2027	2028	2029	2030
De externe rentelasten over de korte en lange financiering	-3.234	-6.338	-8.738	-10.605
De externe rentebaten over de korte en lange financiering	130	130	130	130
Saldo rentelasten en rentebaten	-3.104	-6.208	-8.608	-10.475

Schema rentetoerekening	2027	2028	2029	2030
De rente die aan de facilitaire grondexploitatie (kostenverhaal) moet worden doorberekend	0	0	0	0
De rente van de projectfinanciering die aan het betreffende taakveld moet worden toegerekend	0	0	0	0
Aan taakvelden toe te rekenen externe rente	-3.104	-6.208	-8.608	-10.475
Rente over eigen vermogen	0	0	0	0
Rente over voorzieningen	0	0	0	0
Subtotaal	-3.104	-6.208	-8.608	-10.475
De aan taakvelden toe te rekenen rente (renteomslag)	3.083	6.187	8.654	10.510
Totaal (renteresultaat)	-21	-21	46	35
Renteomslag	0,9%	1,6%	1,9%	2,1%

Gewaarborgde geldleningen (borgstellingen)

Rechtstreeks

Voor vier leningen van het IJsselland Ziekenhuis staan we rechtstreeks borg, zonder tussenkomst van een waarborgfonds. Verder staan we borg voor twee leningen van het Rijksmonument Dorpsstraat 164 B.V., waarvan de gemeente aandeelhouder is. Beide organisaties hebben tot op heden aan hun verplichtingen voldaan.

Per 30-6-2026 is het totaal van de rechtstreekse borg € 5,4 miljoen (31-12-2025 € 5,6 miljoen).

Tertiaire achtervang

Per 30-6-2026 is het totaal van de gewaarborgde geldleningen € 496,4 miljoen (31-12-2025 € 479,1 miljoen). Dit bedrag bestaat uit leningen aan vier stichtingen/woningcorporaties. Wanneer een van de woningcorporaties niet aan hun betalingsverplichtingen kan voldoen, lopen we een renterisico in de vorm van het verstrekken van een renteloze lening aan het Waarborgfonds Sociale Woningbouw (WSW). Echter, voordat er beroep wordt gedaan op het verstrekken van een renteloze lening, zal er eerst aanspraak worden gemaakt op de borgstelling van het WSW en de obligoverplichting bij de overige corporaties in Nederland (tertiaire achtervang). De daarna resterende schuld wordt verdeeld onder de schade gemeente en alle gemeenten. Het WSW zal in zo'n geval het onderliggend bezit ten gelde maken, waarvan de waarde vaak meer is dan de hoogte van de gewaarborgde leningen. Tot nu toe is het nog niet eerder voorgekomen dat de gemeenten renteloze leningen hebben moeten verstrekken aan het WSW.

De hoogte van de gewaarborgde leningen WSW per einde van het jaar worden in Q1 van het nieuwe jaar definitief bekend gemaakt. Dit vloeit voort uit de nieuwe methodiek. De gemeente accordeert niet meer per lening, maar het WSW stelt jaarlijks een borgingsplafond voor de woningcorporatie vast. Tot dat bedrag mag de corporatie leningen aantrekken. Nieuwe leningen en/of renteherzieningen van woningcorporaties worden evenredig verdeeld over de deelnemende gemeenten.